

Posudek vedoucího diplomové práce

Nelly Anufrieva – Reprezentace životního prostředí v českém a ruském tisku

Fakulta humanitních studií UK

Nelly Anufrieva předkládá diplomovou práci na téma reprezentace životního prostředí v českém a ruském tisku. Autorka si vybrala zajímavé téma, které má relevanci pro Katedru sociální a kulturní ekologie FHS. Práce má 78 stran a přílohy.

Na úvod je nutné předeslat, že autorčin rodný jazyk je ruština a práce tak není psaná rodilou českou mluvčí. To se občas v práci projevuje (háčky, čárky) nicméně nijak to nebrání ve srozumitelnosti textu, a podle mého názoru autorka zvládla český jazyk na takové úrovni, že po formální stránce text zcela naplňuje požadavky na diplomovou práci.

Autorka si pro svůj výzkum zvolila dva podobné časopisy, český Respekt a ruské Argumenty a fakta a využila metody kvantitativní obsahové analýzy, doplněné o kvalitativní analýzu rámců.

Práce je rozdělena na část teoretickou a empirickou. V teoretické části autorka předkládá souhrn základních teorií a teoretických východisek, popisuje odlišný mediální vývoj českých a ruských médií, a přibližuje základní aspekty environmentálního zpravodajství.

V empirické části si stanovuje hypotézy a výzkumné otázky a popisuje metody, které využívá k jejich zodpovězení. Popisuje volbu výzkumného vzorku, výběr a popis proměnných. Následně podává jejich analýzu.

Práce obsahuje řadu pozitivních stránek, ale také řadu negativních. Začneme těmi pozitivními. Jak bylo řečeno výše, velice oceňuji jak autorka zvládla práci, pro ni v cizím jazyce. Navíc zpracovala velké množství literatury ze tří jazyků (ruského, českého a anglického). V teoretické části prokázala základní orientaci v mediálních teoriích a přístupech, stejně tak prokázala, že si osvojila základy obsahové analýzy. Zároveň oceňuji, že autorka si je vědoma jak limitů použité metody, tak limitů svého poznání a obojí tam diskutuje. Práce je logicky strukturovaná.

Práce má ale také slabší místa. Za určitý problém, který se ale vyskytuje ve většině diplomových prací, považuji, když jsou v teoretické části rozpracované různé teorie, které se pak dostatečně nevyužívají při interpretaci výsledků. Autorka se o to snaží, ale velice málo, jakoby jí chyběla odvaha, a tak často zůstává jen u strohému popisu grafu či tabulek.

Například v části o zdrojích zpráv (str.65) se přímo nabízí srovnání s dosavadními poznatky, které by autorka měla znát z literatury (Hansen, Novák). Navíc u časopisu Respekt ji jako hlavní zdroj pro zprávy vyšla „veřejnost“, ale tato proměnná není dostatečně popsána, ani to není dále diskutováno. Není tak jasné, co nebo kdo je touto veřejností myšleno, což je poměrně zásadní problém vzhledem k tomu, že to byl nejpoužívanější zdroj Respektu.

Některá její tvrzení při interpretaci výsledků jsou diskutabilní, např. když na straně 57 autorka píše, že množství článků se v ruském časopise nemění, protože ruská vláda cenzurně zasahuje a může určovat množství článků věnovaných určitým tématům. Když ale na straně 68 autorka uvádí, že stávající ruská státní média jsou nadále řízena podle normativní teorie sovětských médií, je to jednak mylné (anebo si autorka myslí, že „putinovská“ média směřují ke komunismu a vyjadřují zájmy dělnické třídy?) a jednak nevím jakou to má relevanci k dané tabulce týkající se časopisu Argumenty a fakta, které jsou akciovou společností.

Otázky k obhajobě:

- 1) Zkuste se zamyslet proč je v ruském časopise Argumenta a fakta environmentální více propojena s ekonomickými a sociálními tématy, než v časopise Respekt.
- 2) Porovnejte své poznatky (jak zkoumaná média pracují se zdroji) s odbornou literaturou (Hansen).

Celkové hodnocení diplomové práce:

Nelly Anufrieva předkládá práci, která není bez chyb, přesto prokázala schopnost pracovat s odbornou literaturou ve třech jazycích, osvojila si metodologické základy obsahové analýzy a v českém jazyce sepsala text, který je logicky strukturovaný, srozumitelný a čtivý. Přes určité nedostatky zejména v empirické části práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji velmi dobře, v bodovém rozmezí 10-13 bodů.